# GAZETA KRAKOWSKA

## Nro 2.

Z KRAKOWA DNIA 5. STYCZNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

*Z Warszawy d. 28 Grudnia.*

Dzień 24 b. m. iako rocznica urodzin Nayiaś. Cesarza i Króla Alexandra I. obchodzony tu był uroczyście z tem prawdziwem uczuciem wdzięczności, iakie przeymuie serca milijonów ludu, pod uszczęśliwiaiącem berłem Potężnego Monarchy, zostaiącego. Władze kraiowe złożyły powinszowania Jego Cesarzewicowskiey Mości W. Xciu Konstantemu; odbyło się nabożeństwo w kościele katedralnym i kaplicy obrzędu Greckiego; wieczorem gmachy Rządowe, i całe miasto było oświecone.

---

*Dyrekcyia Jeneralna Loteryy Kraiowych Królestwa Polskiego.*

Podaie do powszechney wiadomości, iż gdy zebrana Summa za sprzedaż Losów do Loteryi na Dobra Tyszowce ustanowioney, nie iest ieszcze dostarczaiącą na zaspokoienie wszelkich do teyże Loteryi przywiązanych obowiązków, a mianowicie na zabezpieczenie należney Kredytorom, na dobrach Tyszowce hypotekowanym, satysfakcyi, a z tego powodu termin ciągnienia wspomnioney Loteryi na dzień 31 Grudnia ustanowiony i ogłoszony, mieysca mieć nie może; na mocy postanowienia Namiestnika Królewskiego pod dniem 17 z. m. zapadłego, termin ciągnienia rzeczoney Loteryi po raz ostatni do dnia 30 Kwietnia 1817 roku, pod następnemi warunkami przedłużonym został: 1mo Posiadaczom Losów za gotowe pieniądze kupionych, wolno będzie przez cały miesiąc Styczeń 1817 r. pieniądze stawione, za zwrotem losów u właściwych Kollektorów, na powrót bez żadney straty odebrać. Ci zaś, którzy posiadaią losy płatne do losów bezpłatnych należące, gdy sobie życzą zwrotu pieniędzy, razem tak płatne, iak i bezpłatne losy, zwrócić są obowiązani, a pieniądze iedynie za losy płatne odbiorą. — 2do Gracze, którzyby w przeciągu wspomnionego miesiąca, stawek swych nie odebrali, uważani będą iako pozwalaiący dobrowolnie, aby stawki ich aż do przedłużonego ninieyszem postanowieniem terminu, pozostały. — W Warszawie d. 27 Grudnia 1816.

*Kochanowski D. L. K.*

*Straszak S. J. D.*

*Dyrekcyia Jeneralna Loteryy Kraiowych Królestwa Polskiego.*

Gdy niektórzy na mocy artykułu 1go obwieszczenia o losach bezpłatnych do Loteryi na dobra Tyszowce pod dniem 2 Listopada b. r. ogłoszonego, zgłaszaiąc się o losy bezpłatne do posiadanych, zamiast nadesłania tychże, numera tylko losu posiadanego wyrażaią: Dyrekcyia sądzi potrzebą ostrzedz ninieyszem, iż każdy życzący sobie otrzymać los bezpłatny, oprócz nadesłania dwóch dukatów na zakupienie dwóch nowych losów, obowiązany iest los posiadany w oryginale załączyć, a natychmiast tak los przysłany, iako też oba nowe i bezpłatny, do mieysca poczty przez siebie wskazanego, od Dyrekcyi przesłane mieć będzie. — W Warszawie d. 27 Grudnia 1816.

*Kochanowski.*

*Straszak S. J.*

---

*Dokończenie Statutu Organizacyi o Senacie.*

ROZDZIAŁ 4.

*Sprawdzenie ksiąg Obywatelskich.*

Art. 28. W moc artykułu 16 Statutu organicznego o Reprezentacyi Narodowey, Senat zatrudnia się sprawdzeniem ksiąg Obywatelskich, i rozpoznaniem wszelkich skarg zaniesionych w tey mierze.

Art: 29. Skargi przeciw rezolucyiom Rad Obywatelskich maią bydź czynione na piśmie, z wyrażeniem mieszkania skarżącego, w celu uwiadomienia go przez Sekretarza Senatu, o terminie stawienia się w Senacie dla poparcia zażalenia.

Art: 30. Senat podobne skargi Radom obywatelskim dla obiaśnienia wypadku i zdania tłumaczenia, przesyłać będzie przez Kommissyią Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Art: 31. Po roztrząśnieniu przełożeń obustronnych, Senat przepisanym komplecie przystępuie do głosowania na następuiącą propozycyia: „Czyli NN. ma bydź w księdze obywatelskiey Seymiku Powiatu NN. lub Zgromadzenia gminnego NN. zapisany lub nie?„

Art: 32. W przypadkach obiętych prawem, strony mogą żądać wyłączenia Członków Senatu.

Art: 33. Jeżeliby skarga zaniesiona nie mogła bydź załatwioną w ciągu zwykłego corocznego zebrania, Senat mocen iest co do szczególnych osób decyzyią swą do przyszłego zebrania zawiesić, w którym atoli rzecz koniecznie roztrzygnieną bydź winna.

Art: 34. Po sprawdzeniu ksiąg obywatelskich każdego Seymiku i Zgromadzenia gminnego, Senat potwierdza ie, i odsyła do Komissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych dla przesłania onych do Woiewództw.

ROZDZIAŁ 5.

*Rozpoznawanie listy obieralnych i ważności Aktu wyborów, Radom Woiewódzkim powierzonych.*

Art. 35. Spory względem wyborów na mieysca Radców Woiewódzkich, oraz względem legalności list obieralnych, ważności Aktu wyboru Radom Woiewódzkim powierzonych, porządkiem wyż wskazanym bez przewłoki załatwione będą.

Art: 36. Zaskarżenie przeciw wyborowi iakiemu, lub przeciw legalności list obieralnych, mogą Kommissyie Rządowe podać przepisanym porządkiem i popierać w Senacie.

ROZDZIAŁ 6.

*Układanie kolei zasiadania Senatorów w Trybunale Naywyższym, i podawanie Kandydatów na mieysca wakuiące.*

Art: 37. Co rok, pierwszego Grudnia, Senat zbierać się będzie końcem ułożenia dla Senatorów kolei zasiadania w Sądzie Naywyższym, i podawania Kandydatów na wakuiące mieysca Senatorów świeckich.

Art: 38. Wszyscy Senatorowie świeccy, wyiąwszy Prezesa i tych, którzy do Rady Stanu, do woyskowey służby, lub do innych nadzwyczaynych posług powołanemi będą, obowiązani są zasiadać w Sądzie Naywyższym z kolei.

Art: 39. Koley ta oznaczoną będzie iak następuie:

W osobne naczynie umyślnie na to spo-

rządzone włoży się tyle losów numerowanych, ile się znaydzie obecnych do losowania Senatorów. Każdy z nich wyciągnie ieden los, którego numer porządkowy oznaczy koley zasiadania; następnie włożone będą dalsze z porządku numera, liczbie nie przytomnych Senatorów odpowiadaiące, które dla każdego z nich, za wezwaniem Prezesa, przez iednego z Senatorów wyciągane, i w osobnym protokóle koley stanowiącym zapisane będą.

Art: 40. Pierwsze porządkiem po sobie następuiące numera od 1 do 21go oznaczać będą koley zasiadania w roku następnym; dalsze zaś wyciągnione liczby 22 i 23 i t.d. do zasiadania w tymże roku nie obowiązuią, chyba w tenczas, gdyby który z Senatorów poprzednicze liczby maiących inne otrzymał przeznaczenie, niedozwalaiącemu zasiadać w Sądzie Naywyższym.

Art: 41. Senatorowie, którzy wyciągną numera 1, 2, 3, 4, 5, 6, zasiadać będą w Styczniu i Lutym; Nro 4, 5, 6, 7, 8, 9, w Marcu i Kwietniu; 7, 8, 9, 10, 11, 12, w Maiu i Czerwcu; Nro 10, 11, 12, 13, 14, 15, w Lipcu i Sierpniu; 13, 14, 15, 16, 17, 18, w Wrześniu i Październiku, 16, 17, 18, 19, 20, 21, w Listopadzie i Grudniu.

Art: 42. Na przyszłym zebraniu Grudniowem tenże sam porządek losowania zachowanym będzie, z tą iednak różnicą, że iuż nie dwadzieścia ieden, ale tylko ośmnaście losów stanowczych w drugim i następnych latach potrzebne będą; gdyż trzy ostatnie liczby 19, 20, 21, przeniosą się do roku następnego, a losowanie zaczynać się będzie od liczby 4, 5, 6, aż do 21.

Art: 43. Senatorowie, którym się nie dostało zasiadać w kończącym się roku, naypierwsi losy roku następnego wyciągać powinni, po nich dopiero następować maią ci, co iuż w roku zeszłym koley swoię odbyli.

Art: 44. Tym sposobem wszyscy Senatorowie odbędą koley swoię, każdy po cztery miesiące, oprócz pierwszych trzech, którzy tylko przez dwa miesiące zasiadać będą.

Art: 45. Żaden z Senatorów niewyłączonych wymawiać się nie może od przypadaiącey na niego kolei zasiadania w Sądzie Naywyższym.

Art: 46. Koley zasiadania Senatorów, powyższym sposobem oznaczona, przesłaną będzie Kommissyi Sprawiedliwości, naydaley na trzy dni poodbytem losowaniu.

Art: 47. Po ukończonem losowaniu, ieśli odbierze stosowne od Monarchy rozkazy, naradzać się będzie Senat w duchu Ustawy Konstytucyyney, względem podawania Kandydatów na wakuiące mieysca Senatorów świeckich. W tym przypadku Senatorowie obecni na każde mieysca wakuiące Senatora Woiewody lub Kasztelana podadzą dwóch Kandydatów, wybranych z grona osób szczególną zasługą w kraiu zaleconych, i warunkom Ustawą Konstytucyyną zastrzeżonym odpowiadaiących.

Art: 48. Poczem nastąpi kreskowanie; większość kresek stanowi o wyborze Kandydatów; równość Prezes rozwięzuie.

Art: 49. Tak ułożona lista Kandydatów, po dwóch na każde Niezapełnione mieysce, przesłaną będzie namiestnikowi Naszemu, który ich wraz z dwoma Kandydatami przez siebie podanemi, stosownie do artykułu 69 Ustawy Konstytucyyney, do nominacyi Naszey przedstawi, dołączaiąc protokół posiedzenia Senatu wyszczególniaiący uzyskane przez każdego głosy.

ROZDZIAŁ 7.

*O Sądzie Seymowym.*

Art: 50. W przypadku artykułem 116 Ustawy Konstytucyyney, i artykułem 157 Statutu organicznego o Reprezentacyi Narodowey oznaczonych, Prezes Senatu znióśłszy się z Namiestnikiem zwoła wszystkich Senatorów na Sądy Seymowe.

Art: 51. Sposób postępowania sądowego w osobnem urządzeniu przepisanym będzie.

Art: 52. Wykonanie ninieyszego Statutu, który w Dzienniku Praw umieszczony bydź ma, Władzom publicznym, w czem do którey należy, polecamy.

Dan w Petersburgu d. $\frac{1}{13}$ Listopada 1816.

pod.) *ALEXANDER.*

przez Cesarza i Króla

(L.S.) Minister Sekretarz Stanu

*Ig. Sobolewski.*

*Z Peterzburga d. 28 Listopada d. b.*

Ruski Inwalid umieścił Reskrypt N. Pana, polecaiącey Komitetowi ustanowio-

)2(

nemu d. 18 Sierpnia 1814 pieczę nad wdowami, sierotami i matkami officerów zmarłych z kalectwa i ran. Litościwe serce N. Monarchy obiawia się w następnych wyrazach, na wstępie do tego Reskryptu umieszczonych:

" Zwiedzaiąc niektóre Guberniie, z boleścią przychodziło Mi widzieć, że wdowy, sieroty i matki officerów, zmarłych z kalectwa i ran na woynie odebranych, proszą wyżywienia. Pozbawione sposobów utrzymania się, maią zupełne prawo odwoływać się do oyczyzny, dla pokoiu którey poświęciły mężów, oyców, dzieci; lecz prośby ich przynoszone, zapewne do mieysc różnych, nie zawsze bywaią zaspokoione, albo nie wczasie, osobliwie podczas oddalenia się Moiego ze stolicy. Boleiąc nad temi nieszczęściami, dałem iuż prośbom wdów kierunek przez Komitet Ministrów, a los sierot i matek powierzam Komitetowi, maiącemu staranie o kalekach officerach.

*Z Wiednia d. 26 Grudnia.*

W poniedziałek d. 23 b. m. wwieczor przybył tu N. Król Bawarski w towarzystwie Królewicza Karola dla odwiedzenia Dworu tuteyszego. NN, Cesarstwo wyiechali przeciw temu wysokiemu Gościowi do Burkersdorffu.

*Z Londynu d. 23 Grudnia.*

Królewna Elżbieta przybyła d. 9 b.m do Brighton, a Królewna Augusta odiechała do Windsoru, ażeby podczas niebytności Królowey zawsze iedna córka znaydowała się przy Królu. Tegoż dnia wieczorem ziechała tam Xiężna Karolina Koburgska z swoim małżonkiem, a nieco poźniey Xże Reyent. Lud z taką radością przyiął Xiężnę Karolinę, iż musiano go od iey powozu odpychać.

W. Xże Mikołay ciągle wewnątrz Angli podrożuie i wszystkie osobliwości ogląda. Z Chathworth, gdzie go Xże Devonshire wspaniale przyiął, udał się do Sheffield, Leeds, i t. d.

Dnia 11 b. m. badaniami byli publicznie w kancelaryi Lorda Prezydenta niektórzy z tych, którzy do rokoszu w d. 2 Grudnia należeli. Xże Sussexu znaydował się na tych badaniach. Zaden z obwinionych nie okazał tyle rozsądku i stałości co Preston. Przyznał on, iż w iego domu robione, malowane i rozdawane były trzech kolorowe kokardy; ale nie przez niego, tylko przez wydział; przyznał, iż znaydował się w mieście niedaleko Mansionhous przy znaczney kupie ludu; ale się do niczego nie wdawał. Obstawał mocno, iż owa kupa nie działała z ułożonego planu, ale przypadkowo i popiianu. — Lord Prezydent rzekł na to, iż dokładnie iest uwiadomionym, że zamiarem było tych, którzy d. 2 udali się kupami z Spafield do miasta, zebrać iak naywięcey broni, opatrzyć w nią resztę pozostałych na Spafield, potem razem uskutecznić nayokropnieysze i nayhaniebnieysze plany. — Wszyscy uwięzieni odprowadzonemi zostali nazad do więzienia, a iutro maią znowu bydź słuchanemi.

Dziś rano rozeszła się pogłoska, iż młody Watson z dwiema współwinowaycami schwytany został, i w południe do Londynu przybędzie. Rozpuszczono także od niego list do Lorda Prezydenta, w którym wyraża: " Milordzie! Widząc, że nie potrafię uyść baczności ustaw i moim przyiaciołom dłużey ufać nie mogę, chcę się zatem sam stawić, ieżeli mi JW.

Pan dasz wyznaczoną na schwytanie mnie nagrodę. Zresztą nie strzeliłem do P. Platt. Jeżeli uzyskam przebaczenie, tedy odkryię zamach, który iest daleko niebezpiecznieyszy, niżeli niegdy był spisek prochowy." Lecz w krotce znaleziono ten list podobnie zmyślony, iak wiele innych z teyże okoliczności do Lorda Prezydenta pisanych. Pochwycono także wiele osób z opisu do Watsona podobnych, które po poznaniu pomyłki uwolnionemi zostały.

Pisma tuteysze ogłosiły następuiący list P. Hunt do Lorda Prezydenta:

*Z Middleton Cottage (Chaty) d. 4 Grudnia.*

Milordzie! W okropnym tym czasie nędzy każdy przyiaciel ludzkości układa sobie plan iakby wesprzyć niektórych z cierpiących swoich współziomków; i lubo przekonany iestem, iż wszystkie sposoby pomocy oprocz reformy parlamentu są tylko czasowemi, sądzę iednak, iż obowiązkiem iest każdego ratować w teraźnieyszey chwili ile może ubogich cierpiących od rozpaczy. Pozwol zatem Milordzie, iż podam Ci móy plan wsparcia bez służby będących maytków, na których nędzę codziennie patrzysz. Przyśliy mi, Milordzie, iednego lub dwoch z tych nieszczęśliwych maytków, pożywię ich przez zimę i dam im schronienie w wieyskim moim domku. Zawsze byłem nieprzyiacielem woyny, przez którą moi współziomkowie do takiego przyszli ubostwa. Ja iestem iedną z ofiar woyny. Nakładane podatki bez reprezentacyi wypędziły mnie z wieyskiego pałacu do pokrytey słomą chaty; przymusiły mnie oddalić z do 3 służących, z 6 sprzedać dwa konie; słowem musiałem uiąć sobie niektórych wygod, a nawet istotnych potrzeb dla zaspokoienia ogromnych podatków. Nie mogę wszelako, Milordzie, poki ieszcze co mam, patrzeć spokoynie na ludzi, którzy walczyli za oyczyznę, a teraz wystawionemi są na głod i rozpacz. Niechay każdy, który zezwolił na woynę; każdy, który był narzędziem woyny; każdy, który się z niey zbogacił, lub iakokolwiek z niey korzystał, wystąpi i okaże miłość swoią do oyczyzny przez wsparcie tych, którzy stale za nią walczyli. Jeżeli każdy z nich przyymie na siebie staranność o iednym z tych ludzi, tedy nie tylko upadnie obawa buntu maytków, ale nawet wstyd narodu, iż dozwala tym, którzy w służbie oyczyzny krew przelewali, bez przytułku żebrać chleba lub z głodu na ulicach lub na gościncach umierać. Mam tylko, Milordzie, dwa warunki do tego przydać, to iest: ludzie, których mi przyślesz, muszą bydź trzeźwemi, bo piiaństwa u siebie nie cierpię, i potrzeba, żeby byli istotnie do służby zaciągnionemi. Zostaię, Milordzie, &c.

*H. Hunt.*

*Dopis.* Upraszam Cię, Milordzie, o prędką odpowiedź. Jeżeli przyymiesz móy plan, chciey mi donieść, kiedy mi przyślesz rzeczonych ludzi, ażebym przygotował dla nich pościel i inne potrzeby.

Lord Prezydent kazał mu iak następuie odpisać:

*Z Mansionhous d. 7 Grudnia.*

Mci Panie! Odebrałem od Lorda Prezydenta zlecenie donieść WPanu o odebraniu iego listu i odpisać nań, iż wszyscy osiedli w Anglii maytkowie, skoro się do urzędow zgłoszą, odesłanemi będą do swoich rodzin, gdzie miana będzie o nich sta-

ranność. Lord Prezydent odebrał także zapewnienie, iż i dla zagranicznych maytków obmyślony w krotce zostanie przytułek. Lord Prezydent iest tego maiemania, iż WPan w czasie teraźnieyszey powszechney nędzy łatwo w swoiey okolicy znaydziesz przedmioty, godne dobroczynnych Twoich zamiarów. Mam honor bydź z wysokim szacunkiem, &c.

*Hubler.*

Nędza, osobliwie cudzoziemskich maytków, którzy po tuteyszych ulicach żebrzą, a nocy pod mostami przepędzaią, iest wszelako nadzwyczay wielka. Fregatę Helder o 32 działach kazano teraz z Deptford na Tamizę przysłać, na którey nieszczęśliwi ci ludzie umieszczonemi bydź maią.

W Bath i Bristol tak zagęściło się żebractwo, iż nie można było przez ulicę przeyść spokoynie. Zebrało się tam atoli przyiacielskie towarzystwo, i kazało wydrukować kartki, których za małą cenę dostać można. Współobywatele zaproszonemi potem zostali, aby żebrakom zamiast pieniędzy takowe kartki dawali. Okazuiący żebrak w wydziale tego towarzystwa takową kartkę, iest badany i odbiera potrzebne wsparcie. Tym sposobem ustało ulicowe żebractwo w obu miastach.

Od kilku tygodni (wyraża Ministrowska gazeta Goniec) powiększyły się znacznie głowne nasze dochody, cło, konsumpcyia i stępel; handel nasz zakwitnął; poiedyncza nędza zmnieysza się przez hoyne składki. Mieymy nadzieię, że przemiiaiąca nędza w krótce ustanie i publiczne podatki nie będą tak dotkliwemi, iak ie obmierzły adress miasta Londynu wystawia. Właśnie to miasto żali się na woynę, które naywięcey podczas niey zyskiwało? (Tu dowodzi taż gazeta obszernie, że nie podatki, ale tylko przeyście z stanu woyny do pokoiu zrządziło przemiiaiącą nędzę, która zwolna tylko ustać może.) W następnym Nrze wyraża taż gazeta: "Dowiadywaliśmy się troskliwie o nieukontentowanie, które odpowiedź Xcia Rejenta na adress miasta Londynu w publiczności sprawić miała; lecz nigdzie nie znaleźliśmy iego śladów iak tylko u tych, którzy adress podali. Dla czegoż ta odpowiedź miała zatrwożyc umysły? Może dla tego, iż parlament nie będzie przed oznaczonym czasem zwołany? Lecz czyliż parlament, iakkolwiek potężnym iest, może odrazu odwrócić nędzę? Nie lepieyże, iż członki iego pozostaną ieszcze czas niejaki w swoich domach i tam starać się będą poiedynczo zaradzac nędzy? Czyliż Xże Rejent nie dał tego poniekąd poznać w swey odpowiedzi? Drugi zarzut, który czynią odpowiedzi Xcia Rejenta iest, iż nie wdał się wszczegóły względem przyszłego planu oszczędności Lecz mowy od tronu czyliż nie są zawsze w ogólnych wyrazach? Nadto ton tego addressu zasługuież na inną odpowiedź? Lecz nie idzie zatem, ażeby nie pracowano nad planem oszczędności, którego szczegóły do Ministrów należy w czasie wyiaśnić.„

Jak dalece handel i żegluga powiększyły się w Anglii od dawnieyszych czasów, okazuie się stąd: że w roku 1757 liczba wszystkich do portu Liwerpoolu weszłych kupieckich okrętów wynosiła 1371, a opłacone przez nie cło 2336 f. szt. W pięćdziesiąt dziewięć lat potem, to iest 1815 liczba weszłych tamże okrętów wynosiła 6888, a cło 82,646 f. szt. (przeszło

pół mill. talarów.)

Wielkorządca Barbados, P. Leith, który przez swoią stałość uśmierzył tam w roku przeszłym bunt Murzynów, umarł na zaraźliwą gorączkę. — Doniesienia nie prostą drogą, ale przez Boston idące, głoszą, iż w Barbados i Demerarze Murzyni na nowo podniesli rokosz.

Podług doniesień z Ameryki P. Monroe nastąpić ma na prezydencyią Ziednoczonych stanów po P. Madison. — Z Ameryki posełaią teraz wiele zboża do Anglii, i piszą, iż tak wiele znayduie się tam teraz do wywozu zboża, że mogą nim przeszło 400 okrętów wyładować.

*Z Paryża d. 17 Grudnia.*

Król powrócił na pociechę publiczności do zupełnego zdrowia, gdyż zachodziła obawa, aby puchlina podagry nie rozciągnęła się do dotkliwszych części iego ciała.

Xże Taleyrand, którego pisma tuteysze odesłały iuż do Valençay, bawi tu ciągle i przyymuie odwiedziny, które nie są iednak tak częste iak dawniey. Dwóch tylko członków izby Deputowanych i Hr. Choiseul-Gouvier okazuią się do niego przywiązanemi. Cenzura przytłumia wszystkie względem niego uwagi. Prawie wszyscy Dziennikarze i uczeni są iawnemi iego nieprzyiaciołmi, ponieważ źle się z niemi dawniey obchodził. — X. Pradt iest na tomiast w poważeniu, i miał odebrać zlecenie wygotować pismo za wolnością druku, gdy wyydzie w tey mierze rozporządzenie Królewskie. Gdy rzecz była o tem w izbie Parów mówił między innemi z wielką gorliwością Marszałek Lefebvre, Xże Gdański, za proiektem Ministrów względem ograniczenia wolności druku, i dla wysłowienia się dokładniey, miał udać się z szczególnieyszem wyrażeniem do Jenerała Sebastyianiego: "Słuchay, Kochany Przyiacielu, masz diabelny rozum, napisz mi mowę przeciw wolności druku, ażebym w izbie mógł nadać przewagę dobrey sprawie.,,

Naradzenia się kommissyi nad budżetem są bardzo mozolne i obszerne. Wszyscy ciekawi są zdania iey sprawy o nim izbie Deputowanych. Jeden z iey członków miał mocno mówić przeciw wielkości listy cywilney, i między innemi wyrazić, że kiedy Francyia musi teraz 150,000 zagranicznego woyska utrzymywać, za cóż przybiera ieszcze na żołd 16,000 Szwaycarów? Ultraroialiści protestuią się uroczyście przeciw sprzedarzy dóbr narodowych.

Prywatne listy donoszą z Kale, iż dziesięć rodzin Angielskich chcących we Francyi osiąść, zakupiły w tamteyszym departamencie mieszkania wieyskie. W departamencie Wokluzy osiąść miało i zakupiło gruntu 42 rodzin Angielskich.

Uważano, (głosi iedno z pism publicznych), iż przybycie Pani Stael do Paryża, iest zawsze poprzednikiem iakowegoś nieszczęścia. Dziennik "Przyiaciel Prawa,, przyrównywa tę Panią trochę niegrzecznie do Sowy. Benjamin Costant, iey towarzysz, czatuie tylko na rewolucyią; a gdy ta doyrzeie i bliską iest wybuchnienia, występuie zaraz z gotowem pismem na iey usprawiedliwienie i wyłuszczenie. P. Caning często ią odwiedzał i o iego z nią rozmowie głośne rozchodzą się wieści. Miał on się przed nią tak otwarcie wydać z nienawiścią Angielską przeciw Francuzom, iż gniew ostatnich wyrównywa iego otwartości.

Z Marsylii piszą: "Przed dwiema

dniami zawinęło tu około 20 Szwedzkich i Norwegskich okrętów, które płyną z deskami do Algieru. Cena zboża zawsze iest wysoka, chociaż dowóz iest znaczny, i codziennie odpływaią stąd okręty po zboże do Odessy, Stambułu i Alexandryi. „ (Podług innych doniesień, spaść miała cena zboża w nadmorskich portach.) Z tem wszystkiem w Lill, Cambray i innych miastach urodzaynego tego departamentu zaszły zaburzenia z powodu drogo sprzedawanych ziemniaków.

Mówią, iż przed kilku dniami w okolicy Longjumeau człowiek z pistoletem w ręku zabiegł drogę idącemu podrożnemu i żądał iego kieski; na zapewnienie, że nie ma w niey iak tylko ostatnie 50 talarów, wyiął 10 fr. resztę mu oddał z oswiadczeniem: "Tyle tylko potrzebnię, idź sczęśliwie, a nie wyday mu , inaczey życie utracisz. „

- Zakon Maltański we Francyi podał także izbie Deputowanych prozbę o zwrócenie mu dóbr iego. Z powodu tey prożby wszczęły się w rzeczoney izbie d. 12 żywe spory. Hr. Marcellus rzekł podczas tych sporów: "Francyia zginęła skoro przestała bydź wierną, a gdzież znaydziemy więcey uczciwości i wierności iak w kawalerach Maltańskich? Pomiędzy woyskowemi, którzy się podczas zaburzeń w Grenoble wsławili, znaydowało się trzech takich kawalerów. Zakon Maltański iest tak nieznikomy iak honor, wierność i religiia. Wszędzie zachowano iego dobra. We Francyi powinna także reszta pozostałych dóbr bydź zwrocona z siewiałem pod chełmem kawalerom. Sprawiedliwość dla drugich, rzekł ieszcze Montesquiu,} iest dobroczynnem uczuciem dla nas samych. Żądam, aby ta prozba odesłaną została do ministerium związków zagranicznych. „ Co postanowionem zostało.

*Z Frankfortu d. 21 Grudnia.*

Na 12tym posiedzeniu seymu Niemieckiego d. 16 b. m. poseł Pruski złożył oświadczenie tyczące się utrzymania byłych urzędników kraiow nadreńskich. Prusy chcą w naychoynieyszym i naydogodnieyszym sposobie uczynić zadosyć 15 artykułowi aktu kongressu, i zamiast postanowionego terminu od d. 8 Czerwca 1816 obiecuie J. K. Mość wypłacać im od obięcia tych kraiów ich pensyie, ieżeli to będzie życzeniem powszechnem. Tym zaś, którzy będą w potrzebie, przyrzeka J. K. Mość iedno [r]oczną za dawnieyszy czas wypłacić kazać pensyią. Lecz J. K. Mość pragnie oraz, aby kantony Szwaycarskie, Berneński i Bazyleyski przyięły na siebie utrzymanie duchownych byłego biskupstwa Bazyleyskiego, tak iak Król Niderlandski przyiął na siebie w naysłuszniey- szym sposobie utrzymanie byłych urzędników kraiów nie należących do związku Niemieckiego. — Potem zatrudnił się seym prozbą żydów Frankfortskich względem zaprzeczenia im praw obywatelstwa przez nową konstytucyią tego miasta. Ale gdy nie nastąpiła iedność zdań, odłożona rzecz ta została do następnego posiedzenia d. 19 b. m. Seym okazał iednak przy roztrząsaniu tego żądania prawdziwie Niemieckiego ducha.

Daniia z Holszteinu i Lauenburga, iako też Xiążęta Meklenbursko - Szweriński i Meklenbursko - Strelicki oświadczyli złożyć na utrzymanie kancelaryi seymowey 3000 złr. z warunkiem, aby stosowny rozkład na wszystkie członki był iak nayprędzey zrobiony.

3

# DODATEK DO Nro 2. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 5 STYCZNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

## WIERSZ

*Z powodu Imienin JW. Wielogłowskiego, Prezesa Kommissyi Woiew: Krakowskiego. w Dniu 6 Stycznia 1817 W Imieniu Podwładnych.*

Jaśnie Wielmożny Prezesie
W słodkim dniu Twego imienia,
Każdy Ci od serca niesie
Nayszczersze swoie życzenia.
Wszyscy iakby się zmówili,
Korzystać z tak miłey chwili
Którą winni zwyczaiowi; (
Niechay sobie Zawiść mówi
Co iey się mówić podoba;
— Chytra niech syczy,
Że iey słodyczy
W nas nieprzytłumi:
Każdy kto umi
Cenić przymioty,
Uwielbiać cnoty
Z rodu nawyknie,
Z serca wykrzyknie:
Że w Tobie nasza ozdoba!..

Przyim więc od nas Cny Gasparze,
Szczere wyznania w ofiarze.

Tak miłego Naczelnika
Nie wszyscy pozyskać mogą;
Pod którym stronnictwo znika,
Sprawiedliwość swoią drogą
Idzie bez przeszkody,
Z trudami w zawody
Przez cierniste drogi;
Bo zawsze czyn błogi,
Mimo przeszkód wielu,
Dopnie swego celu!
Takim iesteś nasz Prezesie,
W Twey władzy świetnym zakresie:
Nie patrzysz na Siebie,
Lecz na powołanie:
Co kraiu potrzebie,
Dogodniey przystanie;
Tego przyiaźń tkliwa,
Ani Krwi ogniwa,
Niepotrafią zmienić:
Bo Ty umiesz cenić
Każdą rzecz wedle istoty;
Powinność nad wszystkie cnoty!

Szczere więc nasze życzenia,
Staią przed Twoim obliczem:
W śrzód stałego powodzenia
Przed wszystkiem; Zdrowia Ci życzem!..
Zyi długo, niech znoie
Sił Twych nieprzemogą,
Niech piękne dni Twoie
Bóg swą dłonią błogą
W tey trudney sferze
Od nieszczęść strzeże!
Resztę naszych życzeń Panie,
Spełnią Twe własne zaszczyty,
Któremi iesteś okryty;
A Twą pieczą Krakowianie!
Przez nich to dziś wdzięczność mówi,
Wdzięczność prawdziwa
Którey ogniwa,

Tęższe nad skałę
Jak sam czas trwałe;
Że błogosławią sterowi,
Który opatrzność wspaniała
W Twe godne ręce oddała.

*K. M.*

*Z Stuttgardu d. 16 Grudnia.*

N. Król dał d. 14 Angielskiemu posłowi, P. Taylor, a dziś w południe Posłom i pełnomocnym Ministrom Dworu Austryiąckiego i Pruskiego, Szambelan. Hr. Lützow i taynemu Radcy Küster, wstępne audyencyie, na których oddali mu nowe wierzytelne listy.

Budowniczem 90 stóp długiego parowego statku, który urządzony iest na odbycie w iednym dniu z Lindau do Szafhauzy, lub stamtąd do Lindau podroży, i na przewiezienie 60 podrożnych, maiący 3 izdebki, iedną salą, kuchnią i na około galeryią, iest Szwaycarski Mechanik Jan Kasper Bodmer z Konstancyi.

W Heilbronn założonyn został dom zatrudnienia, pożywienia i ogrzania ludzi ubogich.

*Z Stambułu d. 12 Listopada.*

Między Portą i Francyią umówiona została nowa celna taryffa, która w krotce ogłoszoną będzie.

Tabakierę, którą były Rossyyski poseł, Hr. Italiński, przy odieździe od W. Sułtana w podarunku otrzymał, szacowane [illegible] 12,000 piastrów.

Kapitan Basza, który powrocił z Archipelagu z swoią flotą, złożył u stop W. Sułtana zabrane skarby po ściętym Wielkorządcy Smierny; lecz i na nowego Wielkorządcę zachodzą iuż mocne skargi o zdzierstwa.

*Od brzegow Menu d. 20 Grudnia.*

Krzyż, który na pamiątkę bitwy pod Lipskiem tamże przy Probstheide postawiony został, poderznął i obalił iakiś złoczynca. W będącą tam puszkę włożył iszcze dwa Luidory z kartką, aby rzecz tę w gazecie Lipskiey kazano ogłosić. Słowa te złożone były z liter, które złoczynca z drukowanego pisma wyrznął i na kartce przykleił. Staraią się onego wyśledzić.

W. Xżę badeński odstąpił tego rocznego podatku włościanom posiadaiącym winnice, ponieważ tego roku albo nic, albo bardzo mało wina zebrali.

Wartość sprzedanych dóbr w Elektorstwie Heskiem za Westfalskiego rządu wynosi tylko podług pism publicznych 250,000 talarów, z których tylko 12,000 do Francyi poszło, a resztę pozostałą przy dobrach obrocił Elektor na zakupienie dla siebie innych dóbr lub na zaspokoienie długów.

*Wypadki obserwacyy Meteoroligicznych odprawionych w Obserwatoryum Krakowskim 1816 roku.*

| | | |
|---|---|---|
| Nay większa wysokość Barometru (miary Francuzkiey) była dnia | 1 Stycznia | 27″ 11‴, 0. |
| naymnieysza | 13 Lutego | 26 7, 0. |
| Średnia wysokość całego roku | | 27 4, 572. |
| Nay większe ciepło Termometru (Reomiura było dnia | 15 Sierpnia | † 25°, 0. |
| naymnieysze | 13 Lutego | — 15, 0. |
| Srednie ciepło całego roku | | † 6, 262. |
| Nawiększa wilgoć Hygrometru (Saussura) była dnia | 12 Października i 26 Listopada | 100 |
| naymnieysza | 22 Lipca | 48. |
| Srednia wilgoć całego roku | | 82, 48. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Naywiększe zboczenie igły Magnesowey ku Zachodowi | było od dnia 1 do 8 Maia wciąż | | 16°, 0. |
| naymnieysze | 8 — 11 Grudnia | | 15 40′ |
| Srednie zboczenie całego roku | | | 15° 55″, 69. |
| Wiatr wschodni był przez dni | | 27. | |
| — — zachodni | | 54. | |
| — — północny | | 49. | |
| — — południowy | | 21. | |
| — — wschodnio - południowy | | 42. | |
| — — wschodnio - północny | | 34. | |
| — — zachodnio - północny | | 59. | |
| — — zachodnio - południowy | | 42. | |
| — — z różnych stron | | 49. | |
| Dni pogody w całym roku było | | 78. | |
| — — pochmurnych | | 49. | |
| — — chmurnych | | 127. | |
| — — deszczu | | 67. | |
| — — gradu | | 5. | |
| — — mgły | | 19. | |
| — — śniegu | | 21. | |

Ostatni mroz na wiosnę r. 1816 był dnia 4 Kwietnia.
Pierwszy mroz w Jesieni . . . 16 Listopada.
Rok 1816 miał dni 225, które były ciągle wolnemi od mrozu.
Nayciągleyszy mroz w tym roku trwał od 8 do 15 Lutego i od 4 do 11 Grudnia w których termometr niepokazywał nigdy wyżey punktu mrozu.
Ostatni śnieg na Wiosnę tego roku padał dnia 16 Kwietnia.
Pierwszy śnieg w Jesieni . . . 16 Listopada.
Pierwszy grzmot był dnia 19 Kwietnia.
Ostatni . . . 26 Sierpnia.

## DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Z powodu niedoszłey w dniu 28 Października r. z. Licytacyi Dzierżawy wieczney Domów Skarbowych pod Liczbami 124 i 125 przy ulicy Kanowney sytuowanych, dla braku ubiegaiących się nowy termin na dzień 14 Stycznia 1817 roku o godzinie 10 z rana w Biórze Inspektora Przychodów pod L. 116 przy ulicy Grodzkiey oznaczonym zostaie, w którym rzeczona Licytacya pod warunkami poprzednio w Numerze Dzien: Rząd 12 ogłoszonemi tentowaną będzie. — Z warunków zaś takowych celnieysze są te: 1mo Procent $\frac{5}{100}$ wartości każdego Domu stanowi Czynsz wieczny (Canon) w czterech ratach Kwartałowych płacić się maiący, to iest: względnie Domu pod L. 124 oszacowanego Urzędownie na Zł. Pol. 6112 gr. 14, wynosi czynsz roczny zł. pol. 305 gr. 19½ a co do Domu pod L. 125 oszacowanego na zł. pol. 7269 gr. 12, będzie Czynszem summa złp. 363 gr. 15. — 2do Każdy licytować chcący złoży iako vadium czwartą część wyżey wyrachowanego Czynszu. — 3tio Licytacyia rozpocznie się od Summy z czteroletniego Czynszu wynikłey. O innych warunkach w Biórze Inspektora Przychodów wiadomość udzieloną zostanie. — W Krakowie dnia 26 Grudnia 1816 roku.

*Linowski.*
*Gadomski*, S. W.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Gdy ogłoszona na dniu 30 Grudnia r. b. Licytacyia na dostawę 400 centnarow siana i 600 centnarów słomy dla pociągów skarbowych do skutku nie doszła, uwiadomia się publicz-

ność, iż oznaczony iest drugi termin licytacyi na dzień 8 Stycznia 1817 roku. Maiący przeto chęć zalicytowania tego Liweranku, zechcą się stawić w Wydziale Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości na dniu oznaczonym o godzinie 9tey z rana, gdzie o warunkach licytacyi powziąść mogą wiadomość. Cena pierwszego wywołania iest ta sama, co w pierwszym Obwieszczeniu, to iest: Siana centnar po złp. 3 i słomy centnar po złp. 2. Obydwa artykuły po sto dwadzieścia funtów ważące. — W Krakowie d. 31 Grudnia 1816 roku.

*Fiorkiewicz.*
*Sobolewski, Z. S.*

W Krakowie w ulicy Szpitalney pod L. 623, iest Kamienica w iezdna z staynią sklepioną na 9 koni, z wolney ręki każdego czasu do sprzedania. Ktoby sobie życzył nabycia oney żadnemi ciężarami nieobarczoney, raczy zgłosić się do Redakcyi Gazety Krakowskiey.

Pisarz Publiczny Aktow Powiatu Olkuskiego, podaie do wiadomości, iż z mocy zalecenia Wysokiego Trybunału Cywilnego Woiewództwa Krakowskiego pod dniem 18 Grudnia 1816 roku pod L. 3036 wydanego, do sprzedaży przez publiczną Licytacyią ruchomości, iako to: Srebr stołowych i w sztukach będących, miedzi, ceny, żelaza różnego, zegarków złotych, sukien męzkich i damskich, futer, pasów, bielizny różney, i stołowey, porcellany, faiansów, szkła, zwierciadeł, pościeli, strzelby, landszaftów, mebli i różnych sprzętów domowych i staiennych, rzemieni, powozów, koni, bydła, trzody, drobiu, pszczół, i innych rozmaitych rzeczy; w Dobrach Kuznicy Błędowskiey w Powiecie Pileckim i w Chechle w Powiecie Olkuskim znayduiących się, po śmierci ś. p. Wielmożnego Szymona Kmity pozostałych, na dzień 27 miesiąca Stycznia r. b. i w następne dni wyznacza. Życzący sobie kupna takowych ruchomości maią się w Gminie Kuznicy Błędowskiey, gdzie się Licytacyia odbywać będzie w dniu dopiero rzeczonym o godzinie 9tey ranney znaydować. — W Olkuszu d. 2 Stycznia 1817.

*Jozefat Wiślicki.*

Podaie się ninieyszym do publiczney wiadomości, iż dnia 14 m. i r. bież: 1817 o godzinie 9tey z rana tu w Krakowie przy ulicy Długiey na Przedmieściu Kleparz pod Nro 95, powtórnie przez publiczną Licytacyią sprzedany będzie Domek drewniany pod tymże Numerem, na gruncie do prebendy S. Krzyża należącym, sytuowany; po zmarłych Teod: i Ewie Piechockiey małżonkach pozostały, dla niedotrzymania warunków licytacyi przez pierwszego nabywcę, a to w skutek uchwały Rady Familiyney w opiece Piechockich zatwierdzoney przez Trybunał Iszey Inst. Miasta W. ol. Krakowa z Okręgiem pod dniem 17 Września 1816 r. — Przeto chęć kupna maiący przed rozpoczęciem Licytacyi złożą vadium w kwocie 100 zł. pol. w mieyscu zaś i terminie wyżey oznaczonym znaydować się raczą, gdzie im warunki przedaży przeczytane będą. — Dan w Krakowie dnia 7go Stycznia 1817 r.

*Chwaſtkiewicz, Kom.*

Uwiadomiam Szanowną Publiczność, iż dnia 12 Stycznia r b. o godzinie 9tey ranney w Boczkowicach pod Nrem 1 we Dworze w Powiecie Kieleckim odbywać się będzie Licytacyia Bydła, trzody, zboża w snopie i wszelkiego gatunku, zatradowanych z mocy Sądowego Wyroku, życzący sobie nabycia onych raczy w mieyscu i terminie nie oznaczonym stawić się, i a po otrzymanym przysądzeniu zaraz gotowizną zapłacić. — W Kielcach dnia 2 Stycznia 1817 r.

*Jarzębiński, K. S. P. K. W. K.*

Podaie się do wiadomości publiczney, iż na żądania W. Kunegundy z Olszańskich Kadłubowskiey, matki i opiekunki małoletnich, w moc Art. 452 Kod: Cywiln: tudzież uchwały rady Familiyney w dniu 16 b. m. i r. zapadłey; Ruchomości po zmarłym Janie Chr: Kadłubowskim, iako to: Suknie męzkie kroiu Polskiego, pasy, futra, czapki, i inne rzeczy, w dniu 7 Stycznia r. 1817 w mieście Koszycach w domu Ur. Burmistrza, przez Licytacyią publiczną za opłatą srebrną courant monetę sprzedawanemi będą. — W Szkalbmierzu d. 21 Grudnia 1817. r.

*A. Kawecki, N. P. P. S. W. K.*